

der, at det er i høj Grad tilfredsstillende for dette Tings ærede Flertal, at en Lov som denne kan føres igennem. Jeg kan ogsaa til Dels være enig med den ærede Ordfører i at kalde det en god Lov, fordi jeg er enig i, at der er adskillige ikke saa faa meget gode Ting deri, men der er nogle Ting, jeg ikke kan anse for gode, og det er derfor, at jeg har maattet stille mig neutralt til Sagen, at jeg ikke kan stemme for den, men at jeg ikke vil stemme imod den, fordi der er nogle gode Ting deri.

Naar jeg har saa overvejende Betænkelighed ved at slutte mig til Flertallets Stilling, at jeg har maattet tage en Særstilling, saa er det begrundet ikke i et enkelt Forhold, men i adskillige, og jeg skal ikke komme ind paa en videre Udpensling af disse Omstændigheder, fordi jeg er ganske klar over, at det vilde være helt og holdent unyttigt, men jeg skal dog i ganske faa Ord nævne, at naar jeg maatte tage denne Stilling, er det for det første, fordi jeg nærer en ikke ringe Frygt for Konsekvenserne af denne Lov, ikke alene Konsekvensen i Retning af betydelige fremtidige Statsudgifter til yderligere Jærnbaneanlæg, som blive en aldeles uforgydelig og ganske nødtvungen Konsekvens af de Anlæg, man her foranstalter, idet man paabegynder 3 Jærnbaner i Jylland, hvoraf med logisk Konsekvens i det mindste de to maa fortsættes, hvilket vil medføre meget betydelige Udgifter for Staten ikke alene til Anlæg, men ogsaa til Drift af Jærnbaner, som næppe nogensinde ville komme til at bære deres Driftsudgifter. Men min Frygt for Konsekvenserne gaar tillige, og jeg kan vel gerne sige i Særdeleshed, i Retning af Frygt for de uheldige Følger af denne Lov med Hensyn til det indbyrdes Forhold mellem Statsmagtens forskellige Faktorer, ikke alene mellem Regering og Rigsdag — og der sigter jeg nærmest til den ejendommelige, jeg kunde næsten sige geniale Affattelse af sidste Punktum i § 6 — men tillige mellem Rigsdagens to Ting. Jeg skal heller ikke komme ind paa en Redegørelse af, hvorfor jeg nærer den Anskuelse. Den er saa udpræget til Stede hos mig, at jeg ikke tvivler om, at hvert enkelt Medlem i dette Ting er klar over,

hvilke Konsekvenser der kan uddrages af det Resultat, der er fremkommet af Forhandlingerne de to Ting imellem om denne Sag.

Det vil imidlertid ses af de Par Ord, jeg har skrevet i Betænkningen, at jeg har endnu en Betænkelighed af rent praktisk Natur, nemlig den, at man her gaar til betydelige Statsbaneanlæg, hvortil man kræver et saa forsvindende, et saa minimalt Beløb refunderet af Kommunerne som 25,000 Kr. pr. Banemil. Jeg skal ikke anstille nogen Sammenligning med de Beløb, der tidligere ere krævede af andre Egne. Det Beløb, man da forlangte, nemlig 80,000 Kr. pr. Mil, er ikke mere, end jeg anser for ganske rimeligt, og det vil da let forstaaes, at jeg betragter det som et urimeligt, skrigende Misforhold og en Uretfærdighed mod de andre Egne, naar man her nøjes med 25,000 Kr. pr. Mil. Jeg vil særlig henlede Opmærksomheden paa det stærkt udprægede Misforhold, der fremkommer mellem de Egne, hvor man anlægger Privatbaner, og dem, hvor man anlægger Statsbaner. Det Forhold, der endelig synes at have fæstnet sig med Hensyn til Jærnbanepolitikken, og som er etableret i Loven af 1894, er det, at man enten anlægger Statsbaner med et passende Tilskud fra den paagældende Egn eller en Privatbane med et Tilskud af Statskassen paa Halvdelen. Selv om man tager det lille Baneanlæg, som den sidste ærede Taler omtalte, til Mønster, nemlig Fjerridslev—Thisted-Banen, hvor Statskassen ydede $\frac{3}{4}$, er det saa langt fra, at denne Egn bliver favoriseret, at den tværtimod maa siges at blive mishandlet, sammenlignet med de Egne, hvor man nu bygger Statsbaner og kun forlanger 25,000 Kr. pr. Mil. Vi vide jo alle, at man nu ikke kan bygge Baner billigere end mellem 300,000 og 350,000 Kr. pr. Mil. Og sætte vi nu disse jydskke Baner blot til 300,000 Kr., saa ses det jo, at den Egn, der skal anlægge en Privatbane med et Tilskud af Halvdelen fra Statskassen, selv skal udrede 150,000 Kr., altsaa 6 Gange saa meget som det, der her kræves i Tilskud til Statsbanerne, og selv i det omtalte Tilfælde, hvor Staten udredede $\frac{3}{4}$, maa Egnen dog udrede 3 Gange saa meget som her. Og der er ikke